HLAVNÍ SPRÁVA STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

Čj.: N/Ka-001/1-68

V

Přísně tajné!

Výtisk číslo: 11

DENNÍ SVODKA č. 129

ze dne 17. června 1968

NÁMĚSTEK MINISTRA VNITRA —
NÁČELNÍK HLAVNÍ SPRÁVY StB:

[redacted]

Počet listů: 5

Přílohy: 1/6

archiv bezpečnostních složek

Zpravodajské informace:

V akci "BĚLEHRAD" byl získán obsah následujících zpráv:

- Výsledky místních voleb
- Vnitřní situace před volbami
- Exposé ministerského předsedy MAURERA
- Styky Rumunsko-Československo a Rumunsko-SSSR
- Návštěva CEAUCESCA v Jugoslávii
- Státní návštěva rakouského presidenta v SSSR
- Ekonomické následky sucha v Bulharsku
- Zahraniční politika (projev LUNSE)
- Kuriozní egyptská demarše
- Vyhražená týdenní informační depeše

Akce proběhla bez závad. Materiály se vyhodnocují.

(5.odbor)

Diplomatický pracovník brazilského velvyslanectví v Praze ve zprávě, odeslané do ústředí, popisuje práci strážných COSTY a DANTASE. Píše o nich, že jsou negramotní a v zahraničí nemají co dělat. Jsou prý první, s nimiž přichází návštěvník brazilské mise do styku. Dále píše, že v průběhu procesu, který probíhá v ČSSR, přišel na brazilské velvyslanectví v Praze čs. občan a chtěl zřejmě odevzdat některému z diplomatů dopis, jehož obsah by jej před čs.občany kompromitoval. Zcela negramotný strážný DANTAS, protože se s ním nemohl dohodnout, zavolal zaměstnance VV dr.KOPECKÉHO, o němž je prý známo, že pracuje s čs.úřady.

Jakmile to návštěvník zjistil, vzal dopis z velvyslanectví a utekl. Jméno ani další zprávy o neznámém návštěvníkovi nejsou.

Proto doporučuje HELDER do těchto funkcí osoby alespoň střední inteligence.

(5.odbor)

Dne 15.6.1968 přijelo do ČSSR 7.781 vízových cizinců. Největší počet 5.517 z NSR a 1.146 z Rakouska. Je mezi nimi 98 osob kontrolovaných StB a 21 diplomatů.

(6.odbor)

Jiné informace:

Dne 13.6.1968 uprchli z posádky věznice v Lounech vojíni zákl.služby Josef ŠMÍD, nar.1948 a Milan KŇOUREK, nar.1947, příslušníci poddůstojnické školy, kteří si odpykávali kázeňské tresty.

Během pátrání bylo zjištěno, že navštívili matku KŇOURKA, kde se převlékli do civilních oděvů a řekli jí, že odcházejí do ciziny.

Po uprchlých bylo zahájeno pátrání ve spolupráci s VB.

(III.správa)

Dne 15.6.1968 zjistil strážný vloupání do muničního skladu KOBLOV.

Předběžnou kontrolou skladu bylo shledáno, že chybí 127 různých rozbušek, 150 palníků, 60 rozně-

covačů, 170 m bleskovice, 160 m zápalnice a další množství ženijního materiálu.

K násilnému vniknutí do skladu mohlo dojít v době od 13. - 15.6.1968.

Po pachateli se pátrá.

(III.správa)

Zadržení:

Dne 14.6.1968 byl zadržen:

- org.MLR v prostoru Komárno Imrich SAMPERT, nar. 1949, horník, bytem Sokolov. Do MLR přešel ilegálně.
  Byl převzat.

(6.odbor)

Dne 15.6.1968 byli zadrženi:

- u útvaru PS Hatě Milan IVANKA, nar.1952, student, svobodný, bytem Puchov. Přiznal, že chtěl uprchnout do Rakouska.
  Byl převzat vyš.odb.S StB Brno.

- V obci Doubrava, okr.Cheb Joachim Hans SCHNEIDER, nar.1951, stát.přísl.NDR, učeň, bytem Klewitz. Přiznal, že chtěl uprchnout do NSR.

- U útvaru PS Pomezí stát.přísl.NDR Walter Dietman BRÄNDEL, nar.1942, karosář a Kurt Joachim GOT - SCHALDT, nar.1948, klempíř, oba bytem Beruebach. Přiznali, že chtěli uprchnout do NSR.

- U útvaru PS Nananice při ilegálním přechodu z NDR do ČSSR stát.přísl.NDR Brigite POMMER, nar.1952, Christine RUTH, nar.1952, Frank WEICHERT, nar.1952 a Tomas KOPPE, nar.1950, všichni školáci, bytem Lichtenwalda.

Všichni budou předáni org.NDR.

(6.odbor)

Rozdělovník:

Výt.č.1 - s.ministr vnitra - příl.1/6
výt.č.2+3- I.nám.min.s.Záruba - -"-
výt.č.4 - náč. HS StB - -"-
výt.č.5 - náč. I.správy - -"-
výt.č.6 - s.Košňar - bez příl.
výt.č.7 - náč.III.správy - -"-
výt.č.8 - náč. IV.správy - -"-
výt.č.9 - náč. VI.správy - -"-
výt.č.10 - KS SNB Praha s.Saksl - -"-
výt.č.11 - pro domo - příl.1/6

ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO

Příloha k DS HS StB č.129

~~Přísně tajné~~

Dne 17.6.1968
Výtisk čís.: 6
Počet listů: 6

I n f o r m a c e

o problémech rozvoje Lat.Ameriky a programu USA pomoci

Přísně důvěrnou cestou byl získán obsah zprávy o programu americké pomoci a problémech rozvoje Latinské Ameriky.

Zprávu zaslalo italské MZV všem svým zastupitel - ským úřadům. Předkládáme ji v plném znění.

Doporučujeme informovat Vaší cestou mezinárodní oddělení ÚV KSČ.

" Ref. 1. Zpráva velvyslanectví ve Washingtonu č. 04194 ze dne 16.4.1968

2. Zpráva ministerstva zahraničních věcí č. 116/379/C ze dne 26.4.1968.

Pro informaci podávám níže plný text uvedené zprávy z našeho velvyslanectví ve Washingtonu ze dne 16.4. 1968:

Již dříve jsme podali zprávu o žádosti předložené vládou kongresu prostřednictvím náměstka státního tajemníka OLIVERA ohledně finančního závazku pro Alianci pro pokrok na daňový rok 1968 a 1969, aby tento závazek nebyl schválen na částku nižší než 625,2 milionů dolarů jak původně žádáno. Skutečnost, že vláda omezila částky svého všeobecného programu americké pomoci zahraničí a v důsledku toho i konkrétního programu pro rozvoj meziamerické aliance, vyvolal jistou reakci a obavy na všech stranách, zvláště pak v oněch oblastech světa, které očekávají americkou pomoc pro svůj rozvoj; případné další krácení částky požadované pro alianci pro pokrok by mohlo vyvolat - jak správně řekl OLIVER - v Latinské Americe onen nebezpečný pocit, že, jak tomu bylo ve čtyřicátých a padesátých letech, Spojené státy by mohly být vedeny zájmy v jiných oblastech světa na úkor zájmů v Latinské Americe.

Pokud jde o pomoc požadovanou pro Alianci pro pokrok, je na místě podat zde několik údajů o situaci a o otázkách týkajících se hospodářského rozvoje amerického subkontinentu.

1/ 625,2 milionů žádaných pro Alianci pro pokrok, které mají být určeny pro zapůjčky a na program technické spolupráce, nutno přidat ještě další částky, které přecházejí z minulých let a se kterými by celková cifra pro tento daňový rok činila celkovou částku 707,7 mil.dolarů, což je ostatně nižší cifra než miliarda dolarů, kterou se Spojené státy zavázaly v roce 1961 poskytovat ročně po dobu 10 let v rámci Aliance pro pókrok.

2/ Z výše uvedených cifer asi 70% má být určeno těmto zemím: Brazílii,Chille, Columbii a zemím Středoamerického společného trhu; trvalá pomoc má být také věnována rozvojovým plánům Dominikánské republiky. Nejistá je zatím částka určená pro Peru. Pokud jde o povahu projektu, 60% půjček a projektů technické spolupráce má být určeno odvětví, která jsou v Latinsko-amerických zemích nejkritičtější, tj. zemědělství, výchově a zdravotnictví (též podle doporučení, která formulovali američtí presidenti na zasedání v Punta del Este v dubnu 1967).

3/ Naléhavost těchto programů možno posoudit tím spíše, že konečných cílů,stanovených Aliancí v roce 1961,nebylo dosud dosaženo: tak např. v posledních 4 letech cifry průměrného důchodu ročně na hlavu v Latinské Americe se zvýšily pouze o 2,2% (tedy nedosáhly 2,5%, které byly stanoveny Aliancí pro pokrok, avšak přesto jsou vyšší než 1%, kterého zvýšení dosahovalo pravidelně ročně v prvých dvou letech Aliance). Podle prvních zpráv se naproti tomu hrubý národní důchod v Latinské Americe ve svém celku zvýšil o 4,9% v roce 1967 oproti zvýšení 4,3% v roce 1966 a střednímu zvýšení

ve výši 3,9% v letech 1961-1963 (při čemž hrubý národní důchod podle kalkulací světové banky dosahuje ročně 220 dolarů na osobu v Brazílii, 760 v Argentině, 260 v Kolumbii, 300 v Peru, 830 ve Venezuele, 480 v Chille, 180 v Ecuadoru, 150 v Bolivii, 550 v Uruguay, 200 v Paraguay, 460 v Panamě, 280 v Guyaně, 340 v Surinamu, 220 ve Francouzské Guyaně, 430 v Mexiku, atd., oproti 3.240 ve Spojených státech) - což představuje celkem uspokojivé výsledky.

4/ Chille, která byla jedním ze států, které měly největší prospěch z americké pomoci a která rozvinula v rámci "revoluce ve svobodě" akci reforem v rámci plánu Aliance pro pokrok - zaznamenala cifru ročního růstu na hlavu asi 2,5%.
Brazílie se rovněž dostala z období krize v letech 1963-1964 a dosáhla cifry více než 5% v roce 1967 (2% cifry růstu na hlavu) po prvé za pět let.

5/ Tyto dva případy, které jsme vybrali jako příklad, je možno považovat za výmluvné pro pokrok, kterého již bylo dosaženo a kterého je možno dosáhnout v meziamerickém rámci. Dalším jevem, všeobecným jevem, který možno považovat za příznačný bylo konstatováno, do jaké míry latinsko-americké země samy dosáhly rozvoje svou samostatnou činností oproti minulosti, jak to řekl OLIVER před kongresem, je skutečnost, že v 7 letech Aliance pro pokrok např. hrubé domácí investice dosáhly 115 miliard dolarů a z této částky 88% bylo produktem samotné latinsko-americké investice. Příspěvek Spojených států činil přibližně 7,7 miliard dolarů, což odpovídá 6,7%, zatím co cizí soukromé

investice ve svém celku, jakož i příspěvky dalších dárců činily zbytek 5,3%.

6/ K negativním prvkům, které se stavějí do cesty hospodářskému rozvoji Latinské Ameriky, avšak které latinsko-americké země chtějí překonat, se řadí - jak ukazují četné studie sestavené ve Spojených státech- široká inflační tendence, společná téměř všem zemím amerického subkontinentu. Díky úsilí vykonanému většinou jihoamerických vlád na cestě stabilizace, ceny, které se například zvýšily o 140% v Brazílii před revolucí v roce 1964, nepřekročily v roce 1967 - jak nám bylo řečeno - více než 24,5%. V Chille byl růst cen snížen z 39% a v roce 1964 na 33% v roce 1967. V Kolumbii byl inflační tlak snížen ze 14 - 15% v roce 1965 na asi 7% v roce 1967. Také Uruguay se v současné době snaží o stabilizační program, který by snížil inflační tlak ze 130% asi na 65%. Přes vykonávané úsilí a dosažené výsledky je otázka inflace stále ještě považována za vážnou překážku pro rozvoj latinsko - amerického hospodářství.

7/ V platebních bilancích v latinsko-amerických zemích ostatně též došlo k jistému zlepšení: od roku 1962 Latinská Amerika získala protihodnotu celkem 2 miliardy ve zlatu a v dolarech transakcemi provedenými mimo Spojené státy (kteroužto cifru nutno porovnat s 836 mil.dolarů ztracenými týmiž transakcemi v letech 1960 - 1962). V obchodě s Evropou a s Japonskem se Latinská Amerika dostala na aktivní stránku k bilanci v roce 1962 a tamtéž zůstala. Dovozy z Evropy a Japonska se v roce 1966 jen o něco zvýšily oproti roku 1961, zatím co vývozy do Evropy a do Japonska se v témže období zvýšily o více než 40%.

8/ Pokud jde o situaci v platební bilanci Latinské Ameriky ve vztahu ke Spojeným státům, je možno naproti tomu konstatovat jisté zhoršení latinsko-americké pozice: ze schodku 297 mil.dolarů, v roce 1960 došlo k přebytku ve prospěch USA ve výši 198 mil. v roce 1965, 426 mil. v roce 1966 a 396 mil. během prvních tří čtvrtletí roku 1967.

9/ Ve všeobecném trendu rozvoje a - byť relativních - prvních úspěších Latinské Ameriky, jejichž charakteristické rysy byly výše vyloučeny, lze vidět jeden z nejpozitivnějších výsledků Aliance pro pokrok, jak tuto skutečnost hodnotí zdejší vláda. Morální a politická odpovědnost Spojených států na západní hemisféře se zdá být nyní zvláště zdůrazňována. Jakákoliv forma izolacismu ze strany veřejného mínění a kongresu Spojených států by mohly být v Latinské Americe velice nepříznivě posuzovány - tvrdí Státní department a nedávno to řekl Oliver před kongresem - v době, kdy činnost Aliance pro pokrok se zdá sklízet své prvé plody; přičemž další snížení finančního závazku Spojených států, které by šlo pod stejně již sníženou kvotu a navrženou kongresu ze strany zdejší vlády by mohlo být nejen finančně, ale též politicky velmi škodlivé všeobecným zájmům polokoule, nehledě již vůbec ke konkrétním zájmům Spojených států.

Nelze však zapomenout přesvědčení, které jasně formuloval president Johnson a které opět opakoval OLIVER, podle kterého lid Spojených států nikdy nedovolí, aby Aliance pro pokrok nesplnila své cíle tím, že by neuměla dodržet svoji přislíbenou pomoc."

Pro domo: Z podkladu II.správy čj.OS-001/154-68 ze dne 14.6.1968, který byl zaslán s.Šalgovičovi (naše čj. N/Ka-00186/68 ze dne 14.6.1968).

Rozdělovník:
Výt.č.1 - s.ministr vnitra
výt.č.2+3- I.nám.min.s.Záruba
výt.č.4 - náč. HS StB
výt.č.5 - náč. I.správy
výt.č.6 - pro domo

ZNIČENO
ZNIČENO

archiv bezpečnostních složek